

Î N C H E I E R E

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Orîndaș Andrei, reprezentat de avocatul Bot Alexandru,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Galben Victor împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni și Orîndaș Andrei cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni și Orîndaș Andrei și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 03 iunie 2016, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 19 martie 2014, Galben Victor a depus cerere de chemare în judecată împotriva CIA „Asito” SA și Orîndaș Andrei cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 19 octombrie 2013, ora 15.45, aflându-se la volanul automobilului de model „Dacia Logan” cu numărul de înmatriculare C NR 566 și deplasându-se pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, între străzile Toma Ciorbă și Mitropolit Petru Movilă a fost tamponat din spate de automobilul de model „Opel Zafira” cu numărul de înmatriculare K AK 225, la volanul căruia se afla Orîndaș Andrei.

Susține că prin procesul-verbal cu privire la contravenție Seria nr. MAI02302145 din 19 octombrie 2013, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Orîndaș Andrei căruia i-a fost aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 50 unități convenționale.

Menționează că pârâtul Orîndaș Andrei avea încheiat Contract de asigurare obligatorie a automobilului de model „Opel Zafira” cu numărul de înmatriculare K AK 225 la CIA „Asito” SA.

În acest sens, relevă că reprezentantul CIA „Asito” SA, examinând automobilul de modelul „Dacia Logan” cu numărul de înmatriculare C NR 566, ce-i aparține, a întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 132819R1, în care a indicat deteriorările automobilului, care s-au produs ca rezultat al accidentului rutier sus menționat.

Iar, în baza procesului-verbal de constatare a daunelor, la data de 28 octombrie 2013 „General Expert” SRL (compania desemnată de CIA „Asito” SA) a emis actul de evaluare cost-reparație nr. 1147, potrivit căruia costul total al reparației constituie suma de 8 657,66 lei, care i-a fost oferită de către CIA „Asito” SA cu titlu de despăgubire de asigurare.

Remarcă că în textul actului întocmit de către CIA „Asito” SA a indicat că nu este de acord cu cuantumul despăgubirii de asigurare, iar la data de 01 noiembrie 2013, a solicitat efectuarea unui Raport de evaluare a pagubei de către compania „Exauto-Plus” SRL, fiind stabilită valoarea prejudiciului cauzat în sumă de 21 270,73 lei.

Insistă că la data de 08 noiembrie 2013, s-a adresat cu o scrisoare către CIA „Asito” SA prin care a solicitat reexaminarea dosarului de daune deschis cu revizuirea sumei prejudiciului stabilit luând în considerație datele din raportul de evaluare întocmit de către „Exauto-Plus” SRL.

La data 22 noiembrie 2013, CIA „Asito” SA prin răspunsul nr. 04-319 a refuzat solicitarea sa de revizuire a sumei prejudiciului, indicând că raportul întocmit de către „Exauto-Plus” SRL nu poate fi acceptat ca sursă veridică pe motiv că ar conține costuri și taxe nejustificate.

Consideră că pârâtul CIA „Asito” SA încearcă să se eschiveze de la răspunderea pe care o poartă ca parte a contractului de asigurare obligatorie a mijlocului de transport.

Se mai arată că în cazul calculului prezentat de către „General Expert” SRL coeficientul de uzură a fost stabilit de 52 % ceea ce înseamnă că inginerul expert, care a întocmit actul în cauză a stabilit că automobilul este în stare de întreținere satisfăcătoare.

În același timp, expertul evaluator de la „Exauto Plus” SRL întocmind actul de examinare a mijlocului de transport a stabilit că automobilul examinat este în stare de întreținere medie, în rezultat coeficientul de uzură reprezintă 46%.

Sub acest aspect, afirmă că în cazul actului de evaluare întocmit de „General Expert” SRL pe lângă calculul incorect al costului manoperei, costul materialelor, inclusiv și coeficientul de uzură aplicat a fost unul eronat, iar starea de întreținere satisfăcătoare fiind stabilită incorect.

Întru cât nu s-a putut ajunge de comun acord în privința despăgubirii de asigurare, cu referire la prevederile art. 28 alin. (2) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, afirmă că CIA „Asito” SA trebuie să-i achite diferența dintre suma achitată - 8 567,66 lei și prejudiciul real cauzat-21 270,37 lei, care în speță constituie suma de 12 702,71 lei.

Mai invocă că pârâtul Orîndaș Andrei fiind recunoscut vinovat de producerea accidentului rutier de comun cu compania de asigurări urmează să poarte răspundere pentru prejudiciul cauzat.

La fel, invocă că în rezultatul producerii accidentului rutier a suferit un prejudiciu moral prin faptul că până la moment nu poate folosi automobilul conform destinației.

În contextul dat, remarcă că de către pârâtul Orîndaș Andrei urmează să-i fie achitat prejudiciul moral, or în rezultatul acțiunilor culpabile ale acestuia au fost provocate suferințe psihice, incomodare și limitare în realizarea drepturilor sale.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 3, art. 16, art. 21, art. 23 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, art. 8, art. 14, art. 512, art. 514, art. 572, art. 579, art. 583, art. 1301, art. 1304, art. 1307 din Codul civil.

Solicită încasarea de la CIA „Asito” SA în beneficiul lui Galben Victor a sumei de 12 702,71 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, a sumei de 600 lei cu titlu de costuri

pentru serviciile de examinare și întocmire a Actului nr. 1450/11A din 11 ianuarie 2013, încasarea de la Orîndaș Andrei în beneficiul lui Galben Victor a sumei de 7 894,77 lei cu titlu de coeficient de uzură și suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciul moral, precum și încasarea din contul pârâților a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 500 lei și a taxei de stat achitate la înaintarea acțiunii în sumă de 717,93 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 03 iunie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat din contul CIA „Asito” SA în beneficiul lui Galben Victor suma de 12 702,71 lei cu titlu de prejudiciul material exprimat prin despăgubiri de asigurare, suma de 381,08 lei cheltuieli de judecată proporțional părții admise din acțiune sub forma de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii. S-a încasat din contul lui Orîndaș Andrei în beneficiul lui Galben Victor suma de 7 894,77 lei cu titlu de prejudiciul material exprimat prin coeficientul de uzură ce nu se repară de către asigurător și suma de 236,84 lei cheltuielile de judecată proporțional părții admise din acțiune exprimate sub forma de taxa de stat achitată la depunerea acțiunii. S-a încasat în mod solidar de la CIA „Asito” SA și Orîndaș Andrei cheltuieli de judecată proporțional părții admise din acțiune exprimate pentru efectuarea raportului de evaluare a pagubei în mărime de 600 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2000 lei. În rest acțiunea în partea pretențiilor neadmise a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, au fost respinse apelurile declarate de către CIA „Asito” SA și Orîndaș Andrei și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile art. 512 alin. (1), art. 572 alin. (1) și alin. (2), art. 1301, art. 1328 alin. (1) și alin. (2) din Codul civil, art. 15 alin. (1), art. 16 alin. (2) art. 23 alin. (1) și alin. (2), art. 28 alin. (1) și alin. (3) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006 care reglementează aspecte ce țin de condiții generale de executare a obligațiilor, contractul de asigurare, pagubele care se repară de către asigurător, pagubele care nu se repară de către asigurător, stabilirea despăgubirilor în cazul avarierii sau distrugerii de autovehicule, plata despăgubirilor.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanța de apel a reținut că prima instanță corect a ajuns la concluzia admiterii pretențiilor privind încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 12 702,71 lei și suma de 7 894,77 lei cu titlu de prejudiciul material exprimat prin coeficientul de uzură.

La 13 martie 2017, Orîndaș Andrei, reprezentat de avocatul Bot Alexandru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel solicitând, admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea admiterii pretențiilor lui Galben Victor împotriva lui Orîndaș Andrei de încasare a sumei coeficientului de uzură în mărime de 7 894,77 lei, a taxei de stat în sumă de 236,84 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 600 lei cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care acțiunea lui Galben Victor să fie respinsă ca nefondată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel considerând-o neîntemeiată și emisă cu încălcarea normelor de drept material, iar la baza soluției judecătorești a fost pusă o probă inadmisibilă.

Sub acest aspect susține că instanța de apel urma să aprecieze raportul de evaluare nr. 1450/11A din 01 noiembrie 2013 întocmit de către SRL „Exauto-Plus” prin prisma competenței evaluatorului, datelor de referință folosite de evaluator și a concluziilor formulate de acesta.

Remarcă că instanța de apel neîntemeiat a încasat plata pentru coeficientul de uzură, deoarece prin aplicarea uzurii legiuitorul nu a urmărit angajarea răspunderii asiguratului pentru acest coeficient, ci determinarea valorii vehiculului până la avariere, a cărui cost în mod cert se diminuează prin vechime, întreținere sau stare de întreținere.

Or, uzura se identifică a fi necesară pentru a stabili prejudiciul real adus bunului la data accidentului și pentru a determina întinderea răspunderii asiguratului.

Mai afirmă că la moment CIA „Asito” SA i-a achitat lui Galben Victor suma de 12 702,71 lei, astfel încât Galben Victor și-a satisfăcut integral pretențiile de încasare a despăgubirii de asigurare, respectiv prin adjudecarea sumei de 7 894,77 lei din contul asiguratului Orîndaș Andrei, Galben Victor urmărește îmbogățirea fără justă cauză.

La 23 mai 2017, Galben Victor, reprezentat de avocatul Dmitric Anatolie a depus referință prin care a invocat dezacordul cu recursul declarat, solicitând declararea inadmisibilității acestuia și încasarea din contul lui Orîndaș Andrei în beneficiul lui Galben Victor a cheltuielilor de asistenta juridică în suma de 400 lei, care au fost achitate pentru întocmirea referinței.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La caz, se constată că copia deciziei instanței de apel din 08 decembrie 2016, a fost expediată în adresa recurentului la data de 21 decembrie 2016, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire nr. 34952-4 (f. d. 145), însă la dosar nu există dovada recepționării acesteia, iar recurentul insistă că a făcut cunoștință cu copia deciziei contestate la data de 13 ianuarie 2017.

Astfel instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 13 martie 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Orîndaș Andrei, reprezentat de avocatul Bot Alexandru este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Orîndaș Andrei, reprezentat de avocatul Bot Alexandru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Orîndaș Andrei, reprezentat de avocatul Bot Alexandru asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Orîndaș Andrei, reprezentat de avocatul Bot Alexandru ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată, iar potrivit alin. (3), prevederile alin. (1) și (2) se aplică și la repartizarea între părți a cheltuielilor de judecată în instanță de apel, în instanță de recurs și în cadrul revizuirii.

Ținând cont de prevederile art. 82 CPC cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

Conform art. 90 lit. i) CPC, din cheltuielile de judecare a pricinii fac parte cheltuielile de asistență juridică.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Din materialele cauzei se constată că Galben Victor a suportat cheltuieli de asistență juridică pentru întocmirea referinței la recursul declarat, în sumă de 400 lei, fapt confirmat prin bonul de plată Seria nr. YL 243203, anexat la materialele dosarului.

Raportând prevederile normelor juridice citate mai sus la circumstanțele constatate completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază drept întemeiată cerința lui Galben Victor de a i se compensa cheltuielile de asistență juridică suportate pentru întocmirea referinței la recursul declarat.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Orîndaș Andrei, reprezentat de avocatul Bot Alexandru se consideră inadmisibil.

Se încasează din contul lui Orîndaș Andrei în beneficiul lui Galben Victor suma de 400 lei (patru sute lei) cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva